

2017. november 16. - **Hír November 3-án:**

„Első hivatalos ázsiai körútjára indul ma Donald Trump. Az amerikai elnök az elkövetkező kilenc napban Japánt, Dél-Koreát, Kínát, Vietnámot és a Fülöp-szigeteket keresi fel. Útjára elkíséri Mike Pence alelnök, Rex Tillerson külügyminiszter és James Mattis védelmi miniszter is. A Fehér Ház közleménye szerint az elnök először az Egyesült Államok 50. tagállamába, Hawaiiira érkezik, ahol látogatást tesz Pearl Harbor második világháborús emlékművénél és részletes tájékoztatót hallgat meg az Egyesült Államok Csendes-óceáni Főparancsnokságánál. Donald Trump és kísérete Honolulu-ból indul majd a vizit első állomására Japánba, ahol vasárnap Abe Sindzo japán kormányfővel közös golfozással kezdi programját. A látogatás állomásainak sorrendje: Tokió, Szöul, Peking, Hanoi és Manila. Tokió és Szöul Washington szoros szövetségese a térségben, Pekinghez érdekek és érdekellentétek összetett kapcsolatrendszerébe fűzi az amerikai kormányzatot, míg Hanoi és Manilát elemzők elsődlegesen leendő fontos kereskedelmi partnerként jellemzik. A Bloomberg hírügynökség szerint az egész vizit középpontjában gazdasági és kereskedelmi kérdések állnak. Ennél azonban többről is szó van, különös tekintettel az Észak-Koreával kapcsolatos válságra. A válság s lehetséges megoldása fontos témája lesz a tárgyalásoknak. Az Egyesült Államok többször és több helyütt is határozottan kinyilvánította, hogy kész megvédeni szövetségeseit az észak-koreai fenyegetéssel szemben, melynek féken tartásában pedig Peking aktív támogatására Washington kifejezetten számít.”

*

Trump elnök választási ígéretei egyre-másra megdőlnék. Környezetéből sorozatban volt kénytelen eltávolítani megbízható embereit, elnökségi kampánya támogatóit. A Fehér Ház megmaradt, ami volt, ott csorbítja az elnöki hatáskört, ahol tudja. Az elnök kénytelen volt elfogadni Rex Tillersont külügyminiszterévé, aki egy alkalommal főnökét moronként nevezte a Pentagonban, ami valamiféle idiótát jelent. A viszony sok más miatt is feszült közöttük. Az elnöki félév után már bizonyos, hogy az amerikai külpolitikában nincs lényeges változás. A közel-keleti helyzet mindenütt a régi vágányon fut, Szíriában csak azért javult a helyzet Aszad elnök javára, mert az oroszok beavatkozásával az Iszlám Állam ma már az utolsókat rúgja. Az orosz-amerikai viszony is visszazökkent feszült állapotába, Irán továbbra is háborús célpont, Trump Közép-Európa iránti vonzalma nem hozott változást, a magyarországi USA képviselőt visszaváltott a beavatkozás politikájára. A fegyverüzlet virágzik, és az USA fegyveres hatalomfitogtatás, mindenbe beleszólás politikája tovább él.

Most pedig eljött az ideje Trump részére beállni abba a távolkeleti hatalmi politikába, aminek alapjait az 1953-ban véget ért, három éven át tartó koreai háború rakta le, ami a Koreai-félsziget tartós megfélemezését, és azóta tartó amerikai fegyveres jelenlétét eredményezte. Azóta Észak-Korea kommunista állam, Dél-Korea pedig amerikai távol-keleti katonai támaszpont. Az egy másik kérdés, hogy melyik járt jobban, a lényeg a hatalmi állapot 64 éve tartó fennállása. Lehet találgatni, hogy a jelenlegi atombombás fenyegetés és erőfitogtatás a korábbi hasonló ismétlése, vagy a helyzet felszámolásának kezdete. Ezen a téren a be nem avatott világ csak találgathat. Egy biztos, semmi nem tartható fenn a végtelenségig, és az is, hogy kétharmad évszázad elteltével megváltozhattak az erőviszonyok a térségben, amihez alkalmazkodni kell.

Az atomfegyver veszélyes játékszer felelőtlen kezekben. Alkalmazása borzalmas körvetkezményekkel jár. Ugyanakkor politikai alkalmazása folyamatos fenyegetettséggént jelen

van a hirosimai, nagasaki gyalázatos alkalmazása óta.

Érdekes játék volt az európai szovjet katonai-gazdasági megszállás és Európa amerikai katonai-gazdasági megszállás tartós fennállásának indoklására az atomtámadással való fenyegetés. Ezt a fenyegetettséget igyekeznek folytatni Amerika újabb orosz fenyegetettség kápráztatásával Európában, amivel indokolhatja Európát NATO szövetségesként „védelmezni”, felügyelet alatt tartani.

Olvassuk, hogy Donald Trump amerikai elnök ázsiai körútja előtt elvágta egy kisebb kínai bank minden kapcsolatát az Egyesült Államok pénzügyi rendszerével, mert a pénzügyi intézet észak-koreai partnerekkel is üzletel. Eközben az USA bombázói a sztálinista rezsim körül keringenek.

De azért ne felejtsük el, hogy Észak-Korea nem élt világtól elszigetelt életet amerikai létrehozásától a mai napig. Érdekes politikai kísérlet volt a globális elvek nagytökései számára a „koreai társadalmi kísérlet” az oroszországi és kínai társadalmi kísérlet mellett. Marx elvei ma újra felvirágoznak Nyugat megrontására. Észak-Korea sztálinista jellegű kommunizmusában él a világ számára alkotott, a nyugati politika-tudományosság terméke, már nehogy azt gondoljuk, hogy magára hagyták saját levében fortyni. Nemcsak a kis kínai bank, de az egész nyugati világ üzletelt és ápolt a világkertészet exotikus növényét.

Az ügy jelentőségét éppen az adja, hogy az USA elnöke ezen az utazáson keresi fel először hivatalosan Kínát, ahol találkozik Hszi Csin-ping államfővel. Várakozások szerint kettejük tárgyalásainak fő témája éppen az lesz, hogyan fékezzék meg az észak-koreai sztálinista rezsim egyre fenyegetőbb nukleáris fegyverkezését. Trump ázsiai látogatását megelőzően amerikai bombázó repülőgépek Észak-Korea közelében gyakorlatoztak, ami nem egyedül Kim Dzsongun diktátornak szóló üzenet, ki tudja talán inkább Kínának. Kína ma még tudomásul veszi, hogy partjai katonai értelemben amerikai felségterületként élik életüket. Pikáns gondolat, hogy az amerikai elnök szövetségest keres Kínában a kis félszigeti állam ellen. Kiszivárgott: miszerint „fordulat jöhet Észak-Korea ügyében? A Reuters értesülései szerint az Egyesült Államok szép csendben felvette a közvetlen diplomáciai kapcsolatot Észak-Koreával. Erről állítólag a külügy egyik munkatársa tájékoztatta a hírügynökséget. Azt mondja, nem csak Phenjan teljes kapitulálása vagy a háború a két lehetséges megoldás – még ha Trump pont az ellenkezőjét is hangoztatja ennek.”

Olvassuk, hogy a „New York-i csatorna” (New York channel) egy észak-koreai diplomaták által működtetett iroda, amely kommunikációs csatornát jelent a washingtoni és phenjani tisztviselők között. Technikailag ez Észak-Korea ENSZ-küldöttségének része, a '90-es években gyakorlatilag nagykövetségként működött. Az utóbbi időben ezen keresztül juttathatott el üzeneteket egymásnak a két ország vezetése, amelyek egyébként évtizedek óta nem állnak hivatalos kapcsolatban. Persze van ilyen viszony békés állapotokban is. Ilyenkor mindig az a téma, hogy kerüljük el a háborút, mint a vita lezárását.

Most az a fő hír, hogy feszült a viszony Kína és É-Korea között. Donald Trump Pekingbe utazik, a hírek szerint nyomást próbál majd gyakorolni Hszi Csin-ping kínai elnökre, hogy fékezze meg Észak-Koreát, mert ez lenne az utolsó esély a háború elkerülésére. Nehéz eligazodni a nagy hírirodák közleményein, hiszen nem ez volt a hír lényege pár nappal ezelőtt, nem emiatt utazik Távol-Keletre az amerikai elnök, hanem az atomkísérletek miatt, amelyek kimondottan is az Egyesült Államok támaszpontjaira irányulnak, és fejlesztésük során Amerika városai ellen is. Miért érdekelné Amerikát a két kommunista állam összebékülése, amikor egyik őt veszélyeztet? Érdekében állna inkább növelni köztük a feszültséget.

Egyébként Peking hagyományosan vonakodik attól, hogy részt vegyen a Phenjan

megrendszabályozását szolgáló nemzetközi akciókban. Hír szerint erős washingtoni nyomásra ez változott az elmúlt hónapokban: Kína kész volt szankciókat bevezetni történelmi szövetségese ellen. Megtiltották a kínai bankoknak, hogy üzleteket kössenek észak-koreai ügyfelekkel és – illeszkedve a nemzetközi korlátozásokhoz – felfüggesztették bizonyos termékek kivitelét. Arra mindenképpen jó volt a Peking–Phenjan vita, hogy indokolást adott az amerikai THAAD rakétavédelmi rendszer Dél-Koreába történő telepítésére. Ilyen telepítés nemcsak Észak-Koreának ad gondot, erre utal a nyilatkozat, ami szerint: „Dél-Korea felismeri Kína aggodalmát a THAADügyben, és világossá tette, hogy a telepítés nem egy harmadik ország számára készült, valamint nem sértette Kína stratégiai biztonsági érdekeit – áll a kínai külügyminisztérium jelentésében. Hozzá tették, hogy Kína ismételten ellenezte a THAAD telepítését, de tudomásul vette Dél-Korea álláspontját, és reméli, hogy Dél-Korea megfelelő módon kezeli a kérdést.”

Trump elnök szokása szerint Twitter-bejegyzésben fogalmazta meg véleményét: „Elnökök és kormányzataik 25 éve tárgyaltak Észak-Koreával, megállapodásokat kötöttek és rengeteg pénzt költöttek” – írta. „Ez nem működött, a megállapodásokat még azelőtt megszüntették, hogy a tinta megszáradt volna rajtuk, bolondot csinálva az Egyesült Államok tárgyalóiból. Sajnálom, de csakis egyetlen dolog fog működni!”.

Távolkeleti útja előtt Trump magasrangú katonai vezetőkkel tanácskozott a Fehér Házban, majd a tárgyalásokról faggatózó újságíróknak azt mondta: „vihar előtti csend honol”.

Olvastuk, hogy az elnök korábbi ENSZ-ben tett felszólalásán szenvedélyes hangon azt mondta: – Ha sokáig fenyegetőzik a „rakétaember”, akkor elpusztítja őt egész országával együtt. Azt követően mondta, hogy az ENSZ főtitkára a háborúk elkerüléséről beszélt. Kim Dzsongun élesen reagált a beszédében, és egy hidrogénbomba bevetésével fenyegetőzött. Nyilvánosan is hangot adott annak, hogy szerinte a tárgyalás csak időpocsékolás, miközben Rex Tillerson külügyminiszter Kínában azt hangsúlyozta, hogy Washington elkötelezett a diplomáciai tárgyalások mellett és vannak közvetlen kommunikációs csatornái Phenjannal.

November 8-án (újságunk lapzártakor) az amerikai elnök útjának dél-koreai látogatása volt a napi hír. Mun Zse In dél-koreai elnökkel megállapodtak abban, hogy a válságot békés úton kell megoldani, az atlanti szövetség azonban képes és kész válaszolni bármilyen agresszióra.

Trump: Az Egyesült Államok kész bevetni katonai erejét teljes spektrumát egy esetleges észak-koreai támadás megállítására.

Ennek értelmében Jens Stoltenberg NATO főtitkár kijelentette Brüsszelben, hogy az észak-koreai rakéta program fenyegetést jelent a NATO-ra és a partnerországokra, az atlanti szövetség azonban képes és kész válaszolni bármilyen agresszióra.

Így előfordulhat, hogy magyar alakulatok harcolnak Távol-Keleten Amero-Globália világhatalma védelmében. **Csapó Endre**